

Aan:
mevrouw W.G. Bolhuis-van Unen
de heer W.H. Vossebeld

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 7 november 2023

Ons kenmerk 45/5.1/2023001350

Behandeld door thema Natuur

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over zorgen vanuit dierhouders over het Blauwtong virus in relatie met het Drentse natuurbeleid

Geachte mevrouw Bolhuis-van Unen en heer Vossebeld,

In uw brief van 9 oktober 2023 stelde u een aantal vragen over zorgen vanuit dierhouders over het Blauwtong virus in relatie met het Drentse natuurbeleid. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Is GS op de hoogte van de zorgen van boeren en hobbydierhouders in de regio over de toename van het aantal blauwtong uitbraken in relatie tot het Drentse natuurbeleid? Op dit moment is het blauwtong, maar ook de tijgermug en het WestNijl-virus komen steeds dichterbij. Kan GS aangeven wat zij eraan doet om ervoor te zorgen dat het natuurbeleid niet deze vervelende gevolgen met zich meebrengt en het gebied leefbaar blijft voor mens en dier?

Antwoord 1

Wij zijn op de hoogte van en delen de zorgen over uitbraken van blauwtong. Dat de oorzaak van de uitbraken van het blauwtongvirus gezocht moet worden in het Drentse natuurbeleid, is ons niet bekend. Wel zijn in 2015 vergelijkbare statenvragen gesteld in relatie tot het West-Nijlvirus en het Afrikaanse paardenpestvirus.

Het monitoren van en acteren op uitbraken van dierziekten is primair de verantwoordelijkheid van het Rijk. De opgave om de natuur robuuster te maken en te herstellen staat centraal in ons natuurbeleid.

Vraag 2

Hoe beoordeelt GS de claim dat de transformatie van natuur naar nat grasland en moeras leidt tot een verhoogd risico op infecties bij vee, door toename in de populatie van knutten?

Antwoord 2

Dit beoordelen wij op basis van onze huidige kennis als onwaarschijnlijk. Over een toename van knutten en een relatie met vernatting is weinig bekend. In een in 2009 door de WUR uitgebracht rapport¹ worden globalisering, klimaatverandering en vermesting benoemd als risicofactoren voor de toename van steekmuggen en knutten. Daarnaast wordt in de literatuur ook gewezen op de sterke relatie tussen agrarisch gebied en de aanwezigheid van knutten².

Het Drentse natuurbeleid is gericht op natuurherstel, oftewel het terugbrengen van de omgevingscondities naar een niveau waarbij de natuur floreert in balans met de omgeving. Het doel van ons beleid is mede om de effecten van klimaatverandering en vermesting tegen te gaan. Daarnaast hoort bij systeemherstel ook een toename van soortenrijkdom aan natuurlijke predatoren van plaagdieren als de knut.

Vraag 3

Hoe verhoudt het huidige beleid tot de belangen en het welzijn van de lokale bevolking en specifiek de agrarische sector? Kan GS uitleggen hoe de ambitie om meer natte natuurgebieden te creëren realistisch te noemen is wanneer de negatieve gevolgen hiervan zich uiten in onder andere nieuwe (dier)ziekten en infecties veroorzaakt door insecten die hiervan oudsher niet in die aantallen aanwezig waren?

Antwoord 3

Een één op één relatie tussen natuurherstel en een toename van dierziekten is voor zover ons bekend niet aangetoond. Zie ook de vorige antwoorden.

Vraag 4

Is GS bereid om een onderzoek in te stellen naar de mogelijke relatie tussen het Drentse natuurbeleid en het welzijn van landbouw- en hobbydieren in de betreffende regio?

Antwoord 4

Wij achten deze vermeende relatie op basis van onze huidige kennis onwaarschijnlijk, maar staan open voor een dergelijk onderzoek. Gezien de verantwoordelijkheden die het Rijk hierin heeft, zou dit door het Rijk opgezet moeten worden.

¹ <https://edepot.wur.nl/5665>

² <https://www.researchgate.net/publication/374635443>

Vraag 5

Welke maatregelen is GS bereid te nemen om de problemen die ontstaan als gevolg van veranderende natuur door provinciaal beleid met de landbouw- en hobbydierhouders aan te pakken?

Antwoord 5

Aangezien de relatie tussen natuurherstel en een toename van dierziekten voor zover ons bekend niet is aangetoond en wij niet het bevoegde gezag zijn om te acteren op dierziekten, zijn wij niet van plan maatregelen te nemen.

Vraag 6

Gezien bovenstaande zorgen en gevolgen, is GS bereid om, met inachtneming van de wettelijke kaders, het natuurbeleid te heroverwegen om te zoeken naar een balans tussen natuurbehoud en de belangen van mens en dier in het buitengebied, en hierbij betrokken landbouwers, burgers en andere stakeholders actief te betrekken?

Antwoord 6

Aangezien wij geen redenen zien om uit te gaan van een relatie tussen ons natuurbeleid en de uitbraak van dierziekten, noopt dit niet tot heroverweging van ons natuurbeleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Aan de voorzitter van Provinciale Staten van Drenthe
Mevrouw J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen

Datum, 09-10-2023

Onderwerp: schriftelijke vragen ex artikel 41 RvO over zorgen vanuit dierhouders over het Blauwtong virus in relatie met het Drentse natuurbeleid

Geachte voorzitter,

Met zorgen hebben wij de afgelopen periode de nieuwsberichten gevolgd met betrekking tot het blauwtong virus. In Drenthe bleef het nog relatief rustig, totdat ook hier nu de eerste berichten van verschijnselen van blauwtong geconstateerd zijn bij schapen en koeien. Zie de eerste nieuwsberichten: [Het blauwtongvirus rukt ook in Drenthe op, de helft van de schapen sterft eraan. Boer Bart uit Meppel is al zes schapen kwijt - Dagblad van het Noorden \(dvhn.nl\)](#)

De knut, een insect dat familie is van de mug en graag leeft in zeer vochtige omstandigheden, is de verspreider van het blauwtong virus verspreid. De knut is gebaat bij temperaturen rond de 20 graden en verblijft op vochtige plekken in de natuur. De natuurgebieden in Drenthe hebben veelal te maken met keileem. Deze houdt water vast en maakt dat we te maken hebben met natte natuurgebieden. Daarnaast is ons Drentse natuurbeleid erop gericht om water vast te houden om verdroging te voorkomen, dat maakt dat de knut zich kan voortplanten. Ook het hermeanderen waarbij grote 'moerasachtige' gebieden ontstaan maken het voor de knut zeer aangenaam om hier te vertoeven. Tot op heden blijft een afdoende vaccin niet aanwezig waardoor er onaangename situaties ontstaan voor de samenleving. Voor ons als BBB is dit aanleiding voor de volgende vragen

1. Is GS op de hoogte van de zorgen van boeren en hobbydierhouders in de regio over de toename van het aantal blauwtong uitbraken in relatie tot het Drentse natuurbeleid? Op dit moment is het blauwtong, maar ook de tijgermug en het WestNijl-virus komen steeds dichterbij. Kan GS aangeven wat zij eraan doet om ervoor te zorgen dat het natuurbeleid niet deze vervelende gevolgen met zich meebrengt en het gebied leefbaar blijft voor mens en dier?
2. Hoe beoordeelt GS de claim dat de transformatie van natuur naar nat grasland en moeras leidt tot een verhoogd risico op infecties bij vee, door toename in de populatie van knutten?
3. Hoe verhoudt het huidige beleid tot de belangen en het welzijn van de lokale bevolking en specifiek de agrarische sector? Kan GS uitleggen hoe de ambitie om meer natte natuurgebieden te creëren realistisch te noemen is wanneer de negatieve gevolgen hiervan zich uiten in onder andere nieuwe (dier)ziekten en infecties veroorzaakt door insecten die hiervan oudsher niet in die aantallen aanwezig waren?

4. Is GS bereid om een onderzoek in te stellen naar de mogelijke relatie tussen het Drentse natuurbeleid en het welzijn van landbouw- en hobbydieren in de betreffende regio?
5. Welke maatregelen is GS bereid te nemen om de problemen die ontstaan als gevolg van veranderende natuur door provinciaal beleid met de landbouw- en hobbydierhouders aan te pakken?
6. Gezien bovenstaande zorgen en gevolgen, Is GS bereid om, met inachtneming van de wettelijke kaders, het natuurbeleid te heroverwegen om te zoeken naar een balans tussen natuurbehoud en de belangen van mens en dier in het buitengebied, en hierbij betrokken landbouwers, burgers en andere stakeholders actief te betrekken?

Namens de fractie van BBB,

W.G. Bolhuis-van Unen en
W. Vossebeld.